

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.

Περιεργείας χάριν παρατιθέαμεν ἐνταῦθα τὴν ἐν δυσὶν Ἐκατονταετηρίᾳ (ΙΗ' καὶ ΙΘ') βαθμιαίαν τῶν κατὰ τοὺς Ἑλληνας ἐκπαιδευτηρίων αὔξησιν.

Τῷ 1707 Ἀναστάσιος Μιχαὴλ, δὲ ἐκ Ναούσσης, ἐν τῷ Περιηγηματικῷ αὐτοῦ Πτυχτατίῳ δνομάζων φιλέλληνα τὴν Ἀριστοκρατίαν τῶν Ἐνετῶν διὰ τὴν συνδρομὴν εἰς τὴν ὑπὸ Ἰωάννου τοῦ Κωτουνίου σύστασιν ἐν Παταβίῳ Ἑλληνικοῦ Γυμνασίου προστίθησιν εἰς ἔπαινον τῆς τότε τεταπεινωμένης Ἑλλάδος:

« Ἐχει νῦν ἡ αὐτὴ πρὸς τούτοις ἐν πλείσταις τῶν Ἰπειρωτικῶν πόλεων, τῶν Μακεδονικῶν, τῶν Θεσσαλικῶν, τῶν Πελοπονησιακῶν, καὶ πάλιν τῶν Κρητικῶν, ἥδη δὲ καὶ τῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίαν Ἰωνικῶν τε καὶ νησιωτίδων περίπου τῶν τεσσαράκοντα σπουδασηρίων»¹.

Γεώργιος δὲ δὲ Κωνσταντίνου πεντήκοντα ἔτη μετὰ ταῦτα (1757) λέγει τάδε: « Ὁ παρὼν κατάλογος τῶν Σχολείων, δποῦ τὴν σήμερον σώζονται εἰς τὸ ἡμέτερον Γένος, θέλει ἐπιβεβαιώσει τὰ ῥήθεντα, καὶ θέλει ἐλέγχει ὡς φευδομένους τοὺς ἐναντία λέγοντας.

« Εἰς Κωνσταντινούπολιν εἶναι δύο κοινὰ Σχολεῖα, εἰς Ἰωάννινα τρία, εἰς Θεσσαλονίκην δύο, εἰς Βουκουρέστιον δύο, εἰς Ἰάσιον δν, εἰς Ἀδριανούπολιν δν, εἰς Φιλιππούπολιν δν, εἰς Ἅγιον ὄρος δν, εἰς Βέρροιαν δν, εἰς Καστορίχν δν, εἰς Σιάτισταν δν, εἰς Μοσχόπολιν δν καὶ μία τυπογραφία, εἰς Τύρναβον τῆς Θεσσαλίας δν, εἰς Τρίκκαλα δν, εἰς Τριπολίτσαν τοῦ Μωρέως δν, εἰς Παλαμάς Πάτρας δν, εἰς Σάλωνα δν, εἰς Ἄρταν δν, εἰς Σμύρνην δν, εἰς Χίον δν, εἰς Πάτμου δν, εἰς Μητιλήνην δν, εἰς Σάμον δν, εἰς Σίφνον δν, εἰς Ρόδον δν, εἰς

(1) Παρὰ Βρετῷ Α', ἡ, I.